

Amat-hanke järjesti kesällä 2020 sekä Viirinkylällä että Louella rakennusperinnön kunnostuspäivät. Vanhat rakennukset ovat tärkeä osa kylien kulttuurimaisemaa. Päivien tarkoituksena oli tiedottaa ja innostaa alueiden asukkaita vanhan rakennuskannan kunnostukseen sekä tiedottaa erilaisista tukimuodoista, joita yksityishenkilöt voivat hakea ja tuoda yhteen alan asiantuntijat ja kyläläiset. Viirinkylällä ja Louella asiantuntijoina toimi restaurointimestri **Marko Korkeasalo**. Tämän lisäksi Viirillä mukana oli amanuenssi **Jani Hiltunen** ja Louella rakennustutkija **Teija Ylimartimo**.

Viirin kylän kyläyhdistys kunnosti kesän 2020 aikana kylän Seuraintalon katon talkoovoimin. Hieno ponnistus ja upeaa jälkeä! Seuraintalo on tärkeä kyläyhteisön kokoontumispaikka ja tapahtumapaikka.

Infotilaisuuden jälkeen jalkauduttiin kyläläisten valitsemiin kohteisiin ja asiantuntijat kertoivat rakennuksien erityispiirteitä ja antoi vinkkejä korjaustöihin. Käynneille oli paljon

kysyntää molemmissa kylissä. Restaurointialan yrittäjä Marko Korkeasalo tekee ammatikseen vanhojen rakennusten kunnostuksia: " Tyypillisimpiä töitä ovat niin sanotut kengitykset eli hirsirakennusten alimpien hirsien vaihtamiset, kulttuurikerrosten poistaminen ja kattojen kunnostamiset."

Marko Korkeasalo kertoo vanhan piharakennuksen kunnostamisesta Viirin kylällä.

Lapin sodan seurauksena huomattava osa vanhasta rakennusperinnöstä tuhottiin ja poltettiin. Marko jatkaa esitelmässään: " Vanhojen rakennusten vaalimiseen kannattaakin hakea kunnostusapua, joka on nykyään helpompaa kuin ennen". Sodan jälkeisellä jälleenrakennuskaudella Lappi rakennettiin nopeasti uudelleen. Menetettyjen alueiden asukkaita ja rintamamiehiä asutettiin tuhansille pienille uudistiloille. Marko kertoo: "Kunnostusapua on saatavissa myös jälleenrakennuskauden rakennuksille." Hiltusen Jani esitteli museoviraston kunnostuskortit, joihin pääsee tutustumaan täältä:

<https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/julkaisut/korjauskortit>

Louella tapahtuma pidettiin upeassa vanhassa pirtissä, jonka emännät ovat kunnostaneet päärakennusta ja pihapiiriä mallikkaasti.

"Ennen kuin alatte laajempiin toimiin vanhojen rakennusten kuntoon saattamiseksi suosittelen ensitöinäne ottamaan yhteyttä suunnittelijaan joka on perehtynyt vanhojen rakennusten sielunelämään. Kun suunnittelun ja toteutuksen tekee vanhoihin rakennuksiin vihkiytyneet restauroinnin ammattilaiset on varmaa että lopputulos on rakennuksen kannalta parempi ja kokonaistaloudellisempi omistajalle" Marko kertoo.

Tässä on esimerkki upeasti kunnostetusta- ja hoidetusta pihapiirikokonaisuudesta Louella.

Louen tapahtumassa mukana oli vanhan rakennuskannan kanssa pitkän uran tehnyt **Tapio Pukema**, joka jakoi omaa tietoaan tapahtuman aikana: "Ikkunat kuvastavat rakennuksen sielua". "Ikkunanpuitteet ovat tehty arvokkaimmasta puusta käsin. Vanhoja ikkunanpuitteita on helppo korjata itse" Tapio jatkaa.

Kulttuurikerroksen poistoa Louella.

Louella rakennusperinnön kunnostuspäivä päättyi näytösluontoiseen kulttuurikerrosten poistoon. Kulttuurikerroksella tarkoitetaan esim. kasvien kasvustosta ja maakerroksista kasautunutta kerrosta. Tyypillisesti kukkapenkki, pensaat ja lahonnut kasvillisuus seinien vierellä muodostaa kulttuurikerroksen.

Toivottavasti kesän rakennusperintöön liittyvät tapahtumat innosti ja inspiroi osallistujia. Kiitos Viirin ja Louen aktiivisille kyläläisille, tapahtumiin osallistuneille sekä rautaisille asiantuntijoille!

Tässä muutama linkki rakennusperinnön kunnostuksen tukiin:

- <https://www.ely-keskus.fi/avustukset-rakennusperinnon-hoitoon> !HUOM! Haku päättyy 30.11.2020
- <https://www.museovirasto.fi/fi/avustukset/rakennukset>
- Tämän lisäksi voi hakea kotitalousvähennystä!